

2010-11-22

Dnr 43-2010:3588

Rektorn vid Kärna skola

Kärnavägen 8

442 70 Kärna

kommun@kungalv.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Kärna skola
i Kungälvs kommun

Tillsyn i Kärna skola

Förskoleklass och grundskola årskurserna 1-6

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Vid Skolverkets utbildningsinspektion med beslut år 2006 (Dnr 53:2005-3223) framkom bland annat att Kärna skola behövde arbeta för att för att bättre följa upp och utvärdera elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen, elevernas möjlighet till inflytande över sitt eget lärande samt elevernas kännedom om målen att uppnå i samtliga ämnen.

Skolinspektionens tillsyn år 2010 visar att några av de förbättringsinsatser som Skolverket ansåg att Kärna skola behövde arbeta med fortfarande inte är åtgärdade, vilket Skolinspektionen finner anmärkningsvärt. Som exempel kan nämnas att skolan saknar ett systematiskt arbete för att följa upp och analysera elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Skolan behöver också analysera elevernas resultat i förhållande till hur lärarnas pedagogiska kompetens är fördelad. Vidare måste skolan fortsätta arbeta för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning.

Vid Kärna skola uppnår inte alla elever kursplanernas mål att uppnå i samtliga ämnen. Kvalitetsredovisningen för år 2009/10 visar att kunskapsresultaten i förhållande till mål att uppnå redovisas i ämnena svenska och matematik i årskurserna 3 och 5 och i årskurs 5 redovisas även resultatet i engelska. För resterande ämnen saknas en analys av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till lägst mål att uppnå, detta måste skolan arbeta med. Enligt 1985 års skollag och de författningar som styr skolan har rektorn det yttersta ansvaret för att skolans resultat utvärderas regelbundet och för att åtgärder sätts in så att eleverna får möjlighet att nå lägst mål att uppnå i samtliga ämnen.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har under tillsynen av Kärna skola identifierat följande brister.

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen att uppnå för årskurs 3 i svenska och matematik och målen att uppnå i årskurs 5 i samtliga ämnen. (Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Rektorn tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. (kap. 3 § 1985 års skollag).
- Rektorn och lärarna arbetar inte aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad. (4 kap. 2 § 1985 års skollag och Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).

I samband med uppföljningen ska skolan redovisa måluppfyllelsen i årskurs 5 i samtliga ämnen.

Kommunen och rektorn har ansvar för att åtgärder vidtas för att åtgärda ovanstående brister. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Kungälv kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Kungälv kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson

Enhetschef

Karin Widlund

Undervisningsråd

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kungälv kommun under hösten år 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Kärna skola den 27 oktober.

Varje skola får efter besöket ett beslut där bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Kärna skola granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Kärna skola, dels den information som samlats in under besöket, då rektorn intervjuades. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister efter att kommunbeslutet meddelades.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Kärna skola

Tabell 1: Antal elever vid Kärna skola

	Antal elever
Förskoleklass	43
Grundskola	202

Källa: Statistik från skolan

Kärna skola ligger väster om centralorten Kungälv. Vid skolan finns förskoleklasser och elever i årskurserna 1-6. Vid skolan finns ett arbetslag för förskoleklasserna och årskurserna 1-2, som samverkar inom och mellan varandra. Dessa avdelningar har också fritidshem. För grundskolan finns två arbetslag, ett för årskurserna 1-3 och ett arbetslag för årskurserna 4-6. Eleverna i årskurs 6 åker buss till Ytterbyskolan för att få undervisning i moderna språk. Det är till denna skola merparten av eleverna fortsätter i årskurserna 7-9.

I Kärna finns även en fristående skola för förskoleklass och årskurserna 1-9.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen att uppnå för årskurs 3 i svenska och matematik och målen att uppnå i årskurs 5 i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), 2.2 Kunskaper

Motivering:

I kvalitetsredovisningen för år 2009/10 redovisas resultaten vid de nationella ämnesproven i svenska och matematik i årskurs 3 och i svenska, engelska och matematik i årskurs 5. Sammanställningen visar att både i årskurs 3 och 5 klarade betydligt fler flickor än pojkar kravnivån för samtliga delprov. Resultaten följs av en sammanfattande analys som inte resonerar specifikt kring resultaten. Här ges i stället exempel på kompetensutvecklingsarbete vid skolan och hur elever som inte når målen följs upp, däremot görs ingen analys av tänkbara anledningar till varför t.ex. pojkarna gör sämre resultat än flickorna.

Kärna skola saknar en systematisk sammanställning över elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen att uppnå i samtliga ämnen. Intervjuer med lärare visar dock att arbetet görs i de enskilda klassrummen och att rektorn har tillgång till skriftliga omdömen för samtliga elever vid skolan. Rektorn säger sig ha god kunskap, men skolan har inget sätt att systematiskt visa på elevernas samlade kunskapsresultat så att det kommer fler till del än den enskilde läraren och rektorn.

Vid Skolverkets inspektion år 2006 var kunskapsresultaten ett av de förbättringsområden skolan hade att arbeta med. Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att skolan fortfarande saknar en systematisk sammanställning över elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen. Denna kunskap är en förutsättning för att skolan ska kunna utveckla sina metoder för att ge alla elever förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen.

I samband med uppföljningen ska skolan redovisa måluppfyllelsen i årskurs 5 i samtliga ämnen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolans uppdrag

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § 1985 års skollag

Motivering:

Vid Kärna skola arbetar lärare och elever i ett klasslärarsystem. Detta innebär att läraren undervisar eleverna i alla, eller flertalet av de ämnen som eleverna läser. Intervjuer med lärarna och rektorn visar att de tycker att det är viktigt att eleverna har samma lärare i så många ämnen som möjligt. Skälet uppges vara att eleverna blir tryggare av att ha så få lärare som möjligt, följden av detta blir att eleverna inte undervisas av ämnesbehöriga lärare i samtliga ämnen. Intervjuer och av skolan gjord sammanställning av lärarnas kompetenser visar att det i de allra flesta ämnen finns behörighet inom lärargruppen, men att det sammanhållna klasslärarsystemet blir ett hinder för att alla elever undervisas av i ämnet behörig lärare.

Skolinspektionen kan konstatera att det åligger rektorn att arbeta för att eleverna i så stor omfattning det är möjligt undervisas av lärare som har utbildning i de ämnen de undervisar i. Skolinspektionen vill påtala vikten av ämnesbehöriga lärare för elevernas möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Rektorn och lärarna arbetar inte aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

I den inspektion som gjordes av Skolverket år 2006 var elevernas möjlighet att ha inflytande över det egna lärandet en av de punkter där Skolverket krävde förbättringsinsatser.

Intervjuer med rektorn, lärare och elever vid Skolinspektionens tillsyn år 2010 visar att skolan behöver fortsätta arbeta med elevernas inflytande. Intervjuer med eleverna och lärarna visar att det oftast är lärarna som bestämmer över "huret" i undervisningen. Eleverna berättar att det kan skilja sig mellan lärare och ämnen men att de oftast bara kan påverka i vilken ordning olika uppgifter ska utföras. Lärarna menar att eleverna i de allra flesta fall inte är mogna för att kunna ta beslut om hur de bäst lär sig och att det i stället är upp till läraren att anpassa uppgiften efter elevernas kunskapsnivå.

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig, ska omfatta alla elever. Elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet och skolmiljön, samt att de får ett reellt

inflytande på utbildningens utformning. Enligt skollagen åligger det alla som arbetar i skolan att verka för demokratiska arbetsformer.

Skolinspektionen ser allvarligt på att Kärna skola fortfarande inte arbetar gemensamt och systematiskt för att alla elever vid skolan ska tränas i att ta ansvar för det egna lärandet utifrån stigande ålder och mognad. Skolan måste intensifiera arbetet utifrån de krav som anges i författningarna.